

Удосконалення методичних підходів до оцінювання фінансової стійкості підприємства належить до найважливіших проблем фінансового аналізу, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства та відсутності фінансових ресурсів для забезпечення його подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Забродский В. А. Диагностика финансовой устойчивости функционирования производственно-экономических систем : науч. издание. / В. А. Забродский, Н. А. Кизим – Х. : Бизнес – Информ, 2005. – 238 с.
2. Кремень В. М. Оцінювання фінансової стійкості підприємства / В. М. Кремень, С. Я. Щепетков // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1. – С. 107–115.

Колодій М.В.

*кандидат економічних наук,
старший викладач,*

Львівський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОХОЛДИНГІВ В УКРАЇНІ

Однією з важливих проблем агропромислового комплексу є низька ефективність сільськогосподарського виробництва, безробіття, занепад соціальної інфраструктури. Вихід із такої ситуації можливий шляхом розвитку нових організаційно-правових форм господарювання.

Під час реформування галузі сільського господарства України було відтворено радянську схему його організації, в якій основне місце займали великі підприємства та їх об'єднання. При цьому фермерські і сімейні господарства залишились у кінці цього розподілу. В результаті аграрної реформи сформувалась специфічна модель аграрного сектору, важливою рисою якої є дуальна організаційна структура, в якій виділились два сектори виробників сільськогосподарської продукції – з одного боку, корпоративний, представлений агрохолдингами, а з іншого – індивідуальний, представлений фермерськими господарствами та господарствами населення.

Питання становлення і діяльності агрохолдингів досліджували у своїх роботах такі вчені як В.Г. Андрійчук, Ф.Ф. Бутинець, А.М. Герасимович, А.Є. Данкевич Г.В., Уманців, Г.В. Черевко та ін. Проте є ще ряд питань стосовно даної проблеми, що залишаються недостатньо вивченими.

Згідно Закону України «Про холдингові компанії в Україні», холдинговою компанією є акціонерне товариство, яке володіє, користується та розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних підприємств [4].

У сільському господарстві агрохолдинги функціонують як бізнесові структури, адже першочерговою їх метою є збільшення власного капіталу за рахунок прибутку у вигляді ренти. При цьому підтримка й розвиток сільської

інфраструктури не входить у їх функції. На відміну від фермерських господарств та господарств населення, власники агрохолдингів проживають в іншому місті, у результаті чого вони не користуються сільською інфраструктурою.

В Україні склалась така ситуація, коли кожна з ланок виробників займає певне місце. Корпоративні господарства виробляють продукцію, що є більш комерційно привабливою та зорієнтованою на експорт, а індивідуальні – продукцію для продовольчого самозабезпечення. При цьому виробництво таких видів продукції є трудомістким і маловигідним [1].

Найбільші зміни відбулись у корпоративному секторі, оскільки в їх розпорядженні було сконцентровано велику кількість земель. Саме надмірна концентрація земельних ресурсів призводить до загострення соціальних проблем на селі, невирішення яких є однією з головних причин аграрної кризи в Україні.

Проте варто відмітити, що деякі агрохолдинги все ж підтримують соціальну інфраструктуру села, проте більшість із них не є зареєстровані в селах, а у містах, і в результаті цього рідко сплачують податки до місцевих бюджетів. Агрохолдинги не створюють робочих місць і тому часто не зважають на потреби села. Отже, одним з негативних наслідків такої діяльності для сільських територій є низька зайнятість сільського населення та низький рівень якості життя загалом. Рівень заробітної плати у сільському господарстві залишається на найнижчому рівні. Так, у фермерських господарствах частка витрат на оплату праці у структурі собівартості продукції постійно знижується. Така ситуація відображає досить високий рівень реального та прихованого безробіття, що призводить до знецінення людської праці, зумовлює міграцію населення. Агрохолдинги використовують працеощадні технології, що у свою чергу підвищує рівень безробіття серед сільського населення та зниження добробуту населення. Така ситуація призводить до високого рівня бідності сільського населення, показник якої на сьогодні сягає 28%.

У результаті такої ситуації відбувається обезлюднення сіл, оскільки більшість молодого населення залишає місце проживання в пошуках більш оплачуваної роботи, адже більшість сільського населення зперебуває за межею бідності. Частка витрат на харчування у структурі видатків сільських сімей знаходиться на рівні 55-57%, тобто є досить високою. Також більшість сільського населення не має доступу до базових споживчих благ і послуг. Агрохолдинги використовують високопродуктивну, складну в обслуговуванні техніку та обладнання, що потребує висококваліфікованих працівників на всіх стадіях виробництва – від найнижчої до найвищої. На думку чиновників, розвиток і підтримка фермерських господарств буде сприяти вирішенню цих проблем. Теперішній потенціал сільського населення, на жаль, не відповідає таким вимогам, відсутні висококваліфіковані спеціалісти.

Зважаючи на це, необхідно запровадити механізм, який забезпечував би сплату податків підприємствами і організаціями, що проводять свою діяльність не за місцем юридичної адреси, а за місцем діяльності їх аграрних підрозділів, які саме й знаходяться у сільській місцевості. Такі дії дають змогу

сільським радам акумулювати кошти місцевих бюджетів для розвитку соціальної інфраструктури села.

Вплив агрохолдингів на ринок оренди землі відображається у витісненні фермерських господарств із цього ринку. При цьому варто відзначити, що саме агрохолдинги останніми роками забезпечують приріст виробництва сільськогосподарської продукції (зернові культури, птахівництво). Таким чином, внесок агрохолдингових компаній до економічного зростання і розвитку аграрного сектора країни є досить значним.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК.– 2006.– № 1.– С. 40-54.
2. Данкевич А.Є. Передумови та основні принципи розвитку агрохолдингів / А.Є.Данкевич // Економіка АПК.– 2011. – № 5. – С. 139-147.
3. Дем'яненко С. Агрохолдинги в Україні: процес становлення та розвитку / С. Дем'яненко // Економіка України. – 2009. – № 12. – С. 50-61.
4. Про холдингові компанії в Україні: Закон України № 3528-IV від 15.03.2006 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Маковійчук О.В., Шологон М.В.

студентки;

Науковий керівник: Лучик Г.М.

асистент,

Буковинський державний фінансово-економічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

На сьогоднішній день економіка України перебуває в умовах структурних змін і для забезпечення практичних потреб ефективного функціонування підприємства необхідно приймати оптимальні управлінські рішення. Важливий вплив на їх реалізацію має економічний аналіз, який застосовується на всіх етапах господарської діяльності. При умові належної організації аналітичного процесу можна досягти ефективного функціонування підприємства, а підготовка та прийняття управлінських рішень на основі інформації, яка відображає стан об'єкта керування є першим та визначним аспектом в цьому. Таким чином, актуальність даної теми визначається необхідністю вдосконалення системи економічного аналізу, яка б відповідала швидким змінам зовнішнього та внутрішнього середовищ, тим самим підвищуючи ефективність управлінських рішень.

Проблеми функціонування системи економічного аналізу досліджували такі видатні вчені, як Олійник О. В., Шигун М. М., Замула І. В., Чухно А. А., Мних Є. В., Бутинець Ф. Ф., Савицька В. Г., Вейцман Н. Р., Следь О. М.,